แก่นจันทน์ขาว

ชื่ออื่น ๆ แก่นจันทน์ แก่นจันทน์เทศ จันทน์หิมาลัย ไม้หอมอินเดีย

ชื่ออังกฤษ Lignum Santali Albi, Sandal Wood, Santalum, Sweet Chandan, White Sandalwood

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Santalum album* L.

วงศ์ SANTALACEAE

ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ พืชพื้นเมืองของเกาะชวาถึงเกาะติมอร์ ปลูกกันมากทางตอนใต้ของประเทศอินเดีย ตั้งแต่ไมซอร์ถึงเมืองมัทราช และปลูกในประเทศออสเตรเลีย มีปลูกบ้างในประเทศไทย

ส่วนที่ใช้ เนื้อไม้แห้ง

สารสำคัญ น้ำมันหอมระเหย ประมาณ 2-5% [ประกอบด้วยสาร sesquiterpenes (α-santalol และ β-santalol ประมาณ 90-97 %)] สารกลุ่ม neolignan, triterpenoids, phenylpropanoids

กลิ่น และรส กลิ่นหอม (ถ้านำเนื้อไม้มาเผา กลิ่นจะหอมมาก) รสขม ร้อน

การใช้ตามภูมิปัญญา ตำรายาไทยใช้แก้ไข้ แก้ดีกำเริบ แก้กระสับกระส่าย ตาลาย บำรุงประสาท บำรุงเนื้อหนังให้สดชื่น แก้ร้อนในกระหายน้ำ แก้ตับปอดและดีพิการ แก้เหงื่อตกหนัก ขับพยาธิ ชาวฮินดูใช้ไม้จันทน์เป็นยาขม ยาเย็น ยาฝาดสมาน แก้ไข้ แก้อาการกระหายน้ำ

การศึกษาทางเภสัชวิทยา

ฤทธิ์ต้านจุลชีพ น้ำมันจันทน์เทศและสาร (Z)-α-santalol, (Z)-beta-santalol มีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรีย Helicobacter pylori ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้กระเพาะอาหารอักเสบ น้ำมันจันทน์เทศ มีฤทธิ์ต้านเชื้อไวรัส โดยไม่เป็นพิษต่อเซลล์ปกติ

ฤทธิ์ป้องกันการก่อเกิดมะเร็ง น้ำมันจันทน์เทศมีฤทธิ์ป้องกันการก่อเกิดมะเร็งที่ตับในหนู และป้องกันการเกิดมะเร็งที่ผิวหนัง

การศึกษาทางคลินิก ผลทำให้ผ่อนคลายและช่วยการนอนหลับ การทดลองในอาสาสมัคร พบว่าน้ำมันจันทน์เทศและสาร α-santalol มีผลทำให้ผ่อนคลายและช่วยการนอนหลับ การทดลองแบบ randomised controlled trial ในอาสาสมัครจำนวน 34 คน ที่ได้รับการนวดด้วยน้ำมันจันทน์เทศ 1% พบว่าช่วยทำให้คลายความกังวลได้

บรรณานุกรม

https://www.dnp.go.th/botany/mplant/index.html

http://www.worldfloraonline.org/

คณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย ในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย. ตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2551.

นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ นงลักษณ์ เรื่องวิเศษ. คุณภาพเครื่องยาไทย จากงานวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอนเซ็พท์ เมดิคัส จำกัด, 2551.

เอกสารนี้จัดทำโดยคลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีนหัวเฉียว
ใช้เผยแพร่เพื่อเป็นวิทยาทานความรู้แก่ประชาชน